

Portugees Afrika

Als we Oost-Timor buiten beschouwing laten (een voormalige Portugese kolonie in het Verre Oosten die na de onafhankelijkheid meteen ingelijfd werd door Indonesië), zijn de bezittingen in Afrika de laatste Portugese overzeese gebieden die zelfstandig werden. In de jaren '70 van de twintigste eeuw kwam daarmee een einde aan een wereldrijk dat waarvoor de basis al gelegd was tijdens de grote ontdekkingsreizen van de 15^e eeuw.



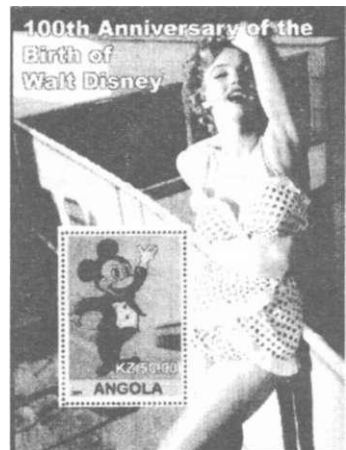
Hoewel de Portugezen tijdens het bewind van Hendrik de Zeevaarder (1394-1460) al tot Siërra Leone doorgedrongen waren, werd het grootste deel van het koloniale rijk in Afrika pas in de tweede helft van de 19^e eeuw opgebouwd. Uiteindelijk bestond dat rijk uit Angola, Mozambique, Portugees Guinee, de Kaapverdische Eilanden (Cabo Verde) en de eilandengroep St. Thomas (Sao Tomé) en Principe.

Na de Tweede Wereldoorlog kwam in Afrika het dekolonisatieproces op gang. Maar terwijl veel Britse en Franse koloniën zelfstandig werden, kwam er voor de Portugese koloniën alleen een statusverandering: ze kregen de status van "overzeese gebiedsdelen". De bevolking nam hier geen genoegen mee en in Angola, Mozambique en Portugees Guinee ontstonden bevrijdingsbewegingen. Hun strijd ontwikkelde zich tot een koloniale oorlog op drie fronten met de inzet van een groot deel van het Portugese leger, inclusief vele dienstplichtigen.

Pas na de Anjerrevolutie van 25 april 1974, waardoor Portugal omschakelde van een dictatuur naar een democratie, kon het moederland de koloniën de vrijheid geven. Er ontstonden vijf nieuwe staten: Angola, Mozambique, Guinee-Bissau, Kaapverdië en St. Thomas en Principe.

Aan het zeer nuttige boek "Postzegels van Abchazië tot Zwitserland" (1) ontleen we de gegevens over de postadministraties van deze landen.

(1) drs. M. van der Velden: Postzegels van Abchazië tot Zwitserland. Postadministraties door de eeuwen heen. Uitgegeven in 2000 door de Nederlandse Bond van Filatelisten-Verenigingen.





Angola

Koloniale postzegeluitgiften vanaf 1870. Angola werd in 1920 uitgebreid met het district Cabinda, waar sinds 1893 postzegels waren uitgegeven met de landsnaam "Portugees Congo".

De republiek Angola geeft postzegels uit sinds 1975.



Guinee-Bissau

Koloniale postzegeluitgiften vanaf 1881 onder de naam "Portugees Guinee". Uitgiften als zelfstandige staat vanaf 1974.





Kaapverdië

Koloniale postzegeluitgiften vanaf 1877. De eerste zelfstandige uitgifte verscheen in 1975.



Mozambique

Eerste uitgifte in 1877. Er zijn rond de vorige eeuwwisseling ook postzegels uitgegeven door de districten Inhambane, Lourenco Marques, Nyassa en Zambesië (dit district werd in



1913 gesplitst in Tete en Quelimane). Zegels met de naam "Mozambique Company" werden uitgegeven tussen 1892 en 1942 door een particuliere maatschappij. Postzegels van de republiek Mozambique verschijnen sinds 1975.



St. Thomas en Principe

Uitgiften als zelfstandig land sinds 1975.



Ten slotte vermelden we ook de algemene uitgiften die bestemd waren voor alle Portugese koloniën in Afrika. Dergelijke zegels verschenen in 1898, 1919 en 1945.

J. Spijkerman